

VADEMECUM VOOR DE OUDERENSECTOR

INLEIDING

De sector van de hulp- en zorginstellingen voor ouderen (met name rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen, woningen voor ouderen, dagcentra voor ouderen, enz.) ondergaat een reeks hervormingen op initiatief van Iriscare om deze structuren te ondersteunen, een cultuur te ontwikkelen en te bestendigen waarbij het welzijn van de bewoners centraal staat.

Hiertoe werd op 18 januari 2024 een besluit van het Verenigd College¹ tot herziening van de erkenningsnormen aangenomen, dat op 1 september 2024 in werking is getreden. Dat besluit – en de nieuwe filosofie die erbij hoort – is het resultaat van een lang overlegproces tussen de beroepsfederaties van de rusthuizen en rust- en verzorgingstehuizen, de verzekeringsinstellingen, de vertegenwoordigers van de begunstigden, deskundigen en vertegenwoordigers van de vakorganisaties.

Dit besluit en de bijbehorende nieuwe normen trachten het welzijn van en de zorgkwaliteit voor ouderen te verbeteren door de voorzieningen zo te organiseren dat de participatie en keuzevrijheid van de ouderen bevorderd worden, hun capaciteiten benut worden en hun zelfredzaamheid en onafhankelijkheid gestimuleerd worden. Het besluit wil ook meer betekenis geven en waarde hechten aan het werk van de personeelsleden aan de hand van een onthaal- en welzijnsbeleid, door meer in te zetten op hun opleiding en hen meer te betrekken bij beslissingen, meer overleg en samenhang met de bewoners te organiseren en de focus te leggen op relatiegerichte zorg.

In deze context wil Iriscare de sector ondersteunen door een vademecum ter beschikking te stellen waarin deze hervormingen worden verduidelijkt, met name aan de hand van een interpretatie van de normen van het voormelde besluit van het Verenigd College en andere belangrijke informatie. Dit document is dus gericht aan de ouderensector en zal evolueren op basis van feedback en suggesties uit het veld. Het is daarom een evoluerend en iteratief proces, waarbij aanpassingen en verbeteringen op elkaar zullen volgen.

De hoofddoelstelling van dit vademecum is om de informatie die wij essentieel achten ter beschikking te stellen van de Brusselse ouderensector in het kader van de controles en inspecties die worden uitgevoerd door de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit van Iriscare. De dienst werkt daarbij volgens een aanpak die de voorzieningen ondersteunt om de levens- en zorgkwaliteit van de ouderen en het welzijn van het personeel voortdurend te verbeteren. Tijdens hun inspecties stellen de kwaliteitscontroleurs de bewoners centraal in hun werk en richten ze zich met name op de acties die zijn opgezet om de zelfredzaamheid, de betrokkenheid bij het gemeenschapsleven van de voorziening en het algemene welzijn van de bewoners te ondersteunen. Een groot deel van dit vademecum zal gewijd zijn aan de interpretatie van deze nieuwe normen, zodat alle partijen begrijpen wat Iriscare in

¹ Besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 18 januari 2024 tot vaststelling van de erkenningsnormen waaraan de voorzieningen voor ouderen moeten voldoen, en van de bijzondere normen die gelden voor de groeperingen en fusies van voorzieningen.

VADEMECUM VOOR DE OUDERENSECTOR

de praktijk verwacht van de sector. De kwaliteitscontroleurs zullen zich bij hun controles ook baseren op deze interpretaties.

De interpretatie werd uitgevoerd door een groot aantal medewerkers van Iriscare te raadplegen en te betrekken, waaronder de cel Erkenningen van de dienst Hulp- en Zorginstellingen. Het zijn echter de praktische toepassing van deze interpretaties en de feedback uit het veld die ervoor zullen zorgen dat ze kunnen evolueren en worden aangepast aan de realiteit en de behoeften van op het terrein.

Het deel van het vademecum met de interpretatie van de normen is als volgt opgebouwd:

- algemene normen die gelden voor alle sectoren;
- bijzondere normen die van toepassing zijn op de woningen voor ouderen;
- specifieke normen voor gewone serviceresidenties;
- specifieke normen voor serviceresidenties in mede-eigendom;
- bijzondere normen die van toepassing zijn op rusthuizen, rust- en verzorgingstehuizen en kortverblijven;
- normen betreffende de centra voor dagopvang;
- normen betreffende de centra voor nachtopvang (*later beschikbaar*).

De normen worden gepresenteerd in een tabel met drie kolommen:

- een eerste kolom met elke norm;
- een tweede kolom met de interpretatie ervan;
- een derde kolom waarin wordt verduidelijkt hoe die norm in het veld zal worden gecontroleerd.

Zoals hierboven wordt vermeld, zal vooral het deel met de interpretatie van de normen in de loop van de tijd evolueren. De bijdrage van de gezondheidswerkers uit de sector is daarom zeer welkom ... Vragen, voorstellen of opmerkingen kunnen naar het volgende adres worden gestuurd: kwat-controle-qual@iriscare.brussels.

Wat betreft het beleid en de procedures die in de voorzieningen moeten worden ingevoerd, zullen binnenkort hulpmiddelen – in de vorm van hulpfiches – ter beschikking worden gesteld.

Dit vademecum is beschikbaar in het Nederlands en in het Frans. Het is niet uitputtend en zal samen met de praktijk evolueren.

Kortom, het doel van de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit is – zoals zijn naam al aangeeft – niet alleen om te controleren en te benadrukken wat niet werkt in een voorziening, maar ook om de voorziening te begeleiden om zich voortdurend te verbeteren. De hoofddoelstelling is het welzijn van de bewoners en de professionals die hen omringen te bevorderen.

VADEMECUM VOOR DE OUDERENSECTOR

LIJST MET AFKORTINGEN

ABBET: Associatie in Brussel voor Beter Evenwicht tijdens Tewerkstelling

FAVV: Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen

Vzw: Vereniging zonder winstoogmerk

SVIE: Specifieke vergunning tot ingebruikneming en exploitatie

EBEH: Europese brevet voor eerste hulp

Brusano: Pluralistische Vereniging voor Palliatieve Zorg van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Cantou: Centres d'activités naturelles tirées d'occupations utiles (centra voor natuurlijke activiteiten op basis van nuttige tijdsbestedingen)

BCFI: Belgisch Centrum voor Farmacotherapeutische Informatie

GGC: Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

KV: Kortverblijf

TCV: Technische Commissie voor Verpleegkunde

VTE: Voltijdsequivalent

CRA: Coördinerend en raadgevend arts

RH: Rusthuis

RVT: Rust- en verzorgingstehuis

NTBR: Not to be resuscitated (niet reanimeren)

RSZ: Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

PAQS: Plateforme pour l'Amélioration continue de la Qualité des soins et de la Sécurité des patients (platform voor de continue verbetering van de kwaliteit van de zorg en de veiligheid van de patiënt)

PICT: Palliative care indicators tool

IMV: Individuele medicatievoorbereiding

PBM: Persoon met beperkte mobiliteit

Hr: Human resources

GSV: Gewestelijke stedenbouwkundige verordening